

शासकीय आश्रमशाळांमधील इ.५ ते
इ.१२ वी च्या विद्यार्थ्यांना संगणक
अभ्यासक्रमावर आधारित प्रशिक्षण
देण्याकरिता खाजगी संगणक
संस्थेची निवड करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्र.शाआशा-२००७/प्र.क्र.८६/का.१३
मंत्रालय, मुंबई -३२.
दिनांक :- १४ जानेवारी, २००९

- वाचा :- १) आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र.शाआशा-२००३/प्र.क्र.१२३/का.१३,
दिनांक ३०/१/२००४
२) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे पत्र क्र.शाआशा-२००७/प्र.क्र.१७/का.८(१),
दिनांक १८/१०/२००७
३) आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र.शाआशा-२००६/प्र.क्र.८६/का.१३,
दिनांक १४/१/२००८
४) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे पत्र क्र.शाआशा-२००७/प्र.क्र.१७/का.८(१),
दिनांक ०४/०४/२००८
५) आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र.शाआशा-२००६/प्र.क्र.८६/का.१३,
दिनांक १९ जून, २००८

प्रस्तावना :- शालेय शिक्षण विभागाने इ.५ वी ते इ.१० वी च्या विद्यार्थ्यांना संगणक विषय
अभ्यासक्रमात समाविष्ट केला आहे. तेव्हा शासकीय आश्रमशाळांतील विद्यार्थ्यांना संगणक विषयाचे
प्रशिक्षण आवश्यक असल्यामुळे खाजगी संस्थांची प्रशिक्षणासाठी नियुक्ती करण्याची बाब शासनाच्या
विचाराधिन होती. त्याअनुषंगाने संदर्भाधिन दि.१४/१/२००८ चा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात
आला होता. तथापि २८८ माध्यमिक आश्रमशाळांना यापुर्विच १७२८ संगणक संच वाटप करण्यात
आलेले आहेत. तेव्हा सदर संगणक संचाचा उपयोग उपरोक्त प्रशिक्षणासाठी करण्याचे अनुषंगाने
दि.१९/६/२००८ चा शासन निर्णय अधिक्रमीत करून खालीलप्रमाणे सुधारित निर्णय शासन घेत आहे.

शासन निर्णय :- आदिवासी विकास विभागांतर्गत सन २००७-०८ मध्ये ५४९ शासकीय आश्रमशाळा
कार्यरत असून सदर शाळांमधील इ.५ वी ते इ.१२ वी च्या विद्यार्थ्यांना शालेय शिक्षण विभागाने विहीत
केलेल्या अभ्यासक्रमावर प्रशिक्षण देण्यासाठी खाजगी संगणक संस्थांची प्रशिक्षणासाठी नियुक्ती
करण्यास शासन मान्यता देत आहे.

अ) शासकीय आश्रमशाळा व वसतिगृहांना यापूर्वी देण्यात आलेल्या संगणक संचांचे प्रतीशाळा
पाच संगणक संच याप्रमाणे फेरवाटप करून त्या शाळेमधील इयत्ता ५ ते इयत्ता १२ वी पर्यंतच्या
विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्यासाठी सुयोग्य संस्थेची खालील अटीच्या अधिन राहून नियुक्ती करण्यास
शासन मान्यता देत आहे :-

अटी :-

१. शालेय शिक्षण विभागाने इ.५ वी ते १२ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी विहीत केलेल्या अभ्यासक्रमावर आधारित प्रशिक्षण असावे.
२. संगणक विषय शिकविणे / प्रशिक्षण देणेसाठी संस्थेचा/व्यक्तीचा पूर्व इतिहास तसेच बाजारामध्ये संस्थेची/व्यक्तीची असलेली प्रतिमा विचारात घेऊन सुयोग्य संस्थेची/व्यक्तीची नियुक्ती करण्यात यावी.
३. संस्थेस /व्यक्तिस संगणक प्रशिक्षणाचा कमीत कमी पाच वर्षांचा अनुभव असावा.
४. शासकीय आश्रमशाळांमध्ये प्रशिक्षणासाठी एका प्रकल्पात आवश्यकतेनुसार एक किंवा एकापेक्षा जास्त संस्थेची/व्यक्तींची निवड करण्यात यावी.
५. संस्थेची नियुक्ती करण्यासाठी प्रती विद्यार्थी प्रतीमहा मुलभूत दर रुपये ५०/- निश्चित करण्यात येत आहे.
६. संस्थाचालक किंवा व्यक्ति यांची शैक्षणिक आर्हता किमान बी.एस्सी (कॉम्प्युटर) / पदविका (कॉम्प्युटर) अथवा तद्सम असावी किंवा त्यांना अशी संस्था चालविण्याचा कमीत कमी ५ वर्षांचा अनुभव असावा व संस्थेजवळ प्रशिक्षण व दुरुस्ती देखभालीकरिता पुरेसे मनुष्यबळ असावे.
७. तीन वर्षांसाठी संस्थेस/व्यक्तीस हे काम देण्यात येईल. एका वर्षानंतर काम समाधानकारक नसल्यास काम रद्द करण्यात यावे. तीन वर्ष काम चांगले असल्यास पुढील दोन वर्षांपर्यंत मूदतवाढ देण्यात यावी.
८. शासनाकडून उपलब्ध करून देण्यात येणारे संगणक संच आहे त्या स्थितीत उपलब्ध करून देण्यात येतील. त्यांची दुरुस्ती व प्रशिक्षण काळात देखभालीची जबाबदारी पूर्णतः नियुक्त संस्थेची राहिल. तथापि, संगणकामध्ये मोठ्या प्रमाणात बिघाड झाल्यास अशा दुरुस्तीसाठी संबंधित प्रकल्प अधिकार्यांनी खात्री करून आवश्यकतेनुसार दुरुस्तीसाठी निधी उपलब्ध करून द्यावा.
९. तसेच पुरेशा पॉवर बँकअपच्या व्यवस्थेसह संगणक कक्ष उभारण्याचा खर्च शासन करेल. त्याबाबतच्या खर्चाचा तपशील संस्थेने प्रकल्प अधिकार्यांकडे देणे बंधनकारक राहिल.
१०. रुपये ५० प्रती विद्यार्थी प्रती माह मध्ये संगणक देखभाल, दुरुस्तीसाठी लागणारे साहित्य व सॉफ्टवेअर देखभाल यांचा समावेश राहिल.
११. एक वर्षामध्ये फक्त ९ महिन्याचे (दिवाळी व उन्हाळी सुट्टी वगळून) प्रशिक्षण ग्राह्य धरण्यात येईल.
१२. प्रशिक्षणासाठी लागणारे साहित्य, पुस्तके, सॉफ्टवेअर इत्यादि संस्थेनी किंवा प्रशिक्षण देणाऱ्या व्यक्तीने उपलब्ध करून द्यावे.
१३. संस्थेने किंवा व्यक्तीने ५० हजार रुपयांची बँक गॅरंटी किंवा ठेव/बचत पत्र इत्यादिची हमी संबंधित अपर आयुक्तांकडे ठेवावी.

ब) तसेच, शासकीय आश्रमशाळा व वसतिगृहांमध्ये स्वतःचे संगणक उपलब्ध करून देवून संगणक विषय शिकविणे/ प्रशिक्षण देण्यासाठी सुयोग्य संस्थेची खालील अटींच्या अधीन राहून नियुक्ती करण्यास शासन मान्यता देत आहे.

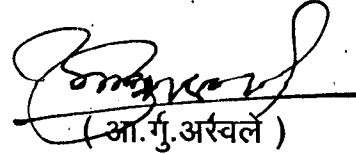
अटी :-

१. शालेय शिक्षण विभागाने इ.५ वी ते १२ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी विहीत केलेल्या अभ्यासक्रमावर आधारित प्रशिक्षण असावे.
२. संस्थेची नियुक्ती करण्यासाठी प्रती विद्यार्थी प्रतीमहा मुलभूत दर रुपये ६०/- निश्चित करण्यात येत आहे.
३. शासकीय आश्रमशाळा व वसतिगृहांमध्ये प्रशिक्षणासाठी एका प्रकल्पात आवश्यकतेनुसार एक किंवा एकापेक्षा जास्त संस्थेची/व्यक्तींची निवड करण्यात यावी.
४. नियुक्त संस्थाचालक / व्यक्ती यांची शैक्षणिक अर्हता किमान बी.एस्सी (कॉम्प्युटर) / पदविका (कॉम्प्युटर) अथवा तदसम असावी किंवा त्यांना अशी संस्था चालविण्याचा कमीत कमी ५ वर्षांचा अनुभव असावा व संस्थेजवळ / व्यक्तींकडे प्रशिक्षण व दुरुस्ती देखभालीकरिता पुरेसे मनुष्यबळ असावे.
५. प्रशिक्षण संस्थेस / व्यक्तीस प्रत्येक शाळेत १० संगणक संच उपलब्ध करून द्यावे लागतील.
६. प्रशिक्षणासाठी आवश्यक संगणक, प्रिंटर, अनुषंगिक साहित्य तसेच साधारण ८ तासासाठी आवश्यक पॉवर बॅकअप यंत्रणा उभारणे तसेच त्याची देखभाल व दुरुस्तीची जबाबदारी नियुक्त संस्थेची / व्यक्तींची राहिल.
७. एक वर्षामध्ये फक्त ९ महिन्यांचे (दिवाळी व उन्हाळी सुट्टी वगळून) प्रशिक्षण ग्राह्य धरण्यात येईल.
८. संस्थेने किंवा व्यक्तीने ५० हजार रुपयांची बँक गॅरंटी किंवा ठेव/बचत पत्र इत्यादीची हमी संबंधित प्रकल्प अधिकाऱ्यांकडे देवावी.
९. तीन वर्षांसाठी संस्थेस/व्यक्तीस हे काम देण्यात येईल. एका वर्षानंतर काम समाधानकारक नसल्यास काम रद्द करण्यात यावे. तीन वर्ष काम चांगले असल्यास पुढील दोन वर्षांपर्यंत मूदतवाढ देण्यात यावी.
१०. संबंधित नियुक्त संस्थेची आर्थिक परिस्थिती उत्तम असणे आवश्यक आहे. जेणे करून वेळ प्रसंगी त्यांना जर अनुदान देण्यास उशीर झाला तरी विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देणे बंद होणार नाही त्याकरिता संस्थेच्या मागील तीन वर्षांचे लेखा परिक्षण अहवालाची प्रत प्रकल्प अधिकाऱ्यांनी तपासून घेवून योग्य संस्थेची नियुक्ती करावी.
११. उपरोक्त प्रशिक्षणासाठी योग्य संस्थेची निवड करण्याची सर्वस्वी जबाबदारी ही संबंधित प्रकल्प अधिकाऱ्याची राहिल. अयोग्य संस्थेची निवड केल्यास संबंधित प्रकल्प अधिकाऱ्यांविरुद्ध प्रशासकीय कार्यवाही करण्यात येईल.

सदर योजना कर्णान्दित करण्याची कार्यवाही संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी सत्वर करावी. सदर योजनेचे संनियंत्रण संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास /आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांनी करावे.

हा शासन निर्णय शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २००९०११४११६२८३३००१ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

(आ.गु.अरवले)
उप सचिव

प्रति,

आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक.

अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे/नाशिक/नागपूर/अमरावती

सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.

महालेखापाल (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई / नागपूर

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर

निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई

मा.मंत्री, आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव

मा.राज्यमंत्री, आदिवासी विकास यांचे स्वीय सहाय्यक

सर्व-कार्यासने, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

निवड नस्ती (का.१३), आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
